

Márton Evelin
SPORT ÉS HITÉLET

*Segédeszközök nélkül nehéz repülni
(Filemon)*

...néha még egy helyben állni is nehéz. Elengedni valamit még nehezebb. Mintha bezárulna az ész, a lélek, mintha távolabb kerülnénk magunktól. Mintha nem én lennék már – gondolt Alois a pszichedelikus szerekre, és kétségbeesett, hogy akkor most már valódi függő-e. Ha az, akkor az baj, mert a beszerzés soha sem volt az erőssége. Illetve soha nem tudta magát a kellő távolságban tartani. Konzerválni, vagy menteni. Mindig fejest kell ugranom. Bármibe! – dühöngött Alois, és átkozta magában Mladin úszóedzőt, aki annak idején megtanította neki, hogyan kell ezt tenni.

Mladin állandóan verekedett, és a világegyetem viszkető pontjának nevezte Aloist, aki hamarabb átúszta a medencét, mint a többiek, és pompás csukafejesekkel rémisztgette a társait. Alois tetvekkel a hajában és a gumipapucs okozta hurkákkal a fenekén egy szép napon otthagya a medencét, mert Mladin nem méltányolta azt, hogy egyéni úszótechnikát fejlesztett ki. Azt mondta, úgy fog kinézni, mint egy selejt, hogyha mindig csak egy karral húz, a másikon meg heverészik, a lábaival meg kalimpál, mint egy törött rugó. Alois dühösen váltogatta a karjait, hol egyiket, hol másikat heverészett, és több szeretője is tanúsíthatja, hogy arányos a teste. Mladin egy vén pojáca, mormogja Alois, miközben a medencét elválasztó kötélén piheg és irigykedve nézi a közel kilencvenéves edzőt, aki konokul szeli a vizet. Kint a parton sántikál és húzza a lábát és kíváncsian bámulja Aloist, aki végre elindul, nyilván egyéni úszóstílusában. Az öreg a parton áll, és dühösen fújtat, mert lámpás gyúlt fejében éppen az egyetemi medence szélén. Göcsörtös ujjával megfenyegeti Aloist és valamit kiabál, szerencsére nem halljuk, hogy mit. Biztos megint arról rízsál, hogy milyen lesz a testem, gondolja Alois és tempósan úszik tovább, pedig az én testemnek már annyi, szebb már nem lehet, a romlása elkerülhetetlen, az izmok

előbb-utóbb lefogynak az emberről, és a bőrredők megnyúlnak és már csak az ész erejével keríthetünk szeretőt magunknak, mondogatja Filemon, aki ugye mindent tud, és a mindent is, de ezzel abszolúte semmit sem ért még el. Azon kívül, hogy csodálatos történeteket mesél és lát, repülési segédeszközökkel és azok nélkül, bár azok hiányát épp olyan nagy kinnal viseli, mint Alois. Azaz néha magába száll, vagy a családja szállítja a zárt osztályra, ahonnan vágyakozó üzeneteket küld Aloisnak. Az üzeneteket csak Alois érti, és talán a rendőrség, de ha ez utóbbi igaz lenne, minden amerikai film igaz lenne, azt meg Alois nem szeretné.

Alois még soha nem volt a zárt osztályon, de minden esélye megvan rá, hogy egyszer oda kerüljön. Persze vad dolgokat gondol a szép országában zajló pszichiátriai kezelésekről, de ez nyilván nem menti meg semmitől. Szerek nélkül létezni egyre rémesebbnek tűnik. Leginkább az állandó, de punnyadt éberség zavarja. Rémesen éber, és földhözragadt, és ebből nem származik semmi jó. Sokkal kellemesebb elszállni, és az éberség másféle, felajzott állapotában lenni. Ideig-óráig persze. Alois elismeri, hogy mindig repülni nem lehet, talán túl sem élné, vagy ami még inkább zavaró, a zárt osztály elérhető közelségbe kerülne, pontosabban az éjjeliszekerény egy kórházi szobában, ami kimondottan lehangoló, függetlenül attól, hogy kasmatolnak-e benne csótányok, vagy sem. Habár Aloist a hideg leli a csótányoktól, irtózik tőlük, és retteg, mert érzi, hogy legyőzhetetlenek. Szerektől ajzott állapotban a csótányok még félelmetesebbek, de hát a felajzottságban sem lehet minden szép és jó. Alois a valódi és nem valódinak nevezett világról és eszmélkedésről is vad dolgokat gondol. Például azt, hogy mindennek percepciója csupán egyéni meglátás és döntés függvénye lehet. Ilyen szempontból szerinte egészségesebb lenne legalizálni szép országában néhány dolgot, de a népegészségügyi biztosok ilyesmiről nem beszélnek, vagy ha mégis, akkor csakis lebecsmérlően. Miszerint ez nem lenne jó. A hivatalos állásfoglalások mindig olyan sötlanok. Alois legurított néhány pohár bort és nagyon sajnálta az emberiséget amiatt, hogy az úr avagy a természet az öregedés átkával sújtotta. Azokban a percekben úgy gondolta, az a mondat, hogy *ez az élet rendje*, egy nagy disznóság, amely nem nyújthat vigaszt senkinek.

Alois később kegyetlenül megölt egy szűnyogot. Egy csepp vért sem szívott a szerencsétlen. Alois nem sokkal később mélységesen bánja a gyilkosságot. Mert gyilkosság volt a javából, visszaélés, perverzió. Nem működik az agyam, állapította meg kétségbeesetten Alois, és legszívebben azonnal elindult volna az éjszakába, hogy felkajtasson valakit, aki segíthetne rajta. Persze el sem mozdult az asztala mellől. Az ilyesféle segítség mindig sokkal többbe kerül, mint amennyit ér.

Mladin után egy ványadt teniszedző következett. Pontosabban egy nagyon energikus és egy nagyon unott figura. A kettő simán egymásra tevődött, mert Alois rettenetesen unta a teniszt, pedig volt hozzá tehetsége. Alois az ilyen rablómeséket soha sem szerette, és ugyanolyan vacak dolognak gondolta, mint a délelőtti misét a katolikus templomban, ahol ájtatos mamák hallgatták, ahogy csengő hangján különféle leveleket olvasott fel, Pál apostol tollából. Alois egy vasárnapon a saját levelét olvasta fel, melyben bevallotta a gyülekezetnek, hogy csak egy fiú miatt járt oda két hosszú évig, aki időközben csalódott a vallásban, vagy Istenben, vagy éppen benne, de ekkor a pap erőteljesen megmarkolta a vállát és a sekrestye felé kormányozta, ahol éveknek tűnő percekig szomorúan nézett a szemébe, majd felszólította, hogy vegye le magáról a ministránsok ingét. Alois engedelmesen lehúzta magáról az inget, és ott állt a pap előtt egy szál bugyiban, mert igen kicsi közösség még kisebb templomában történt mindez, ahol nyáron nagy a fülledtség. A pap rémülten fordított hátat és kivágtatott az oltár elé. Fél óra múlva tanácstalanul rágcsálta a megmaradt szentostyát és őszintén bevallotta, hogy nem tudja, most mihez is kezdjen Aloissal, aki még mindig bugyiban üldögélt egy padon, és a Megváltóval próbált szemezni. A Megváltó egy litográfián nyomorkodott, amelyet a pap öccse készített, de valahogy túl szűkre szabta a keretet, a Megváltó vállát erősen szorította valami fekete csík, Alois közölte a pappal, hogy szenvedés az élet, ahogyan ezt Krisztus urunktól is tudhatjuk, majd komótosan felöltözött és távozott a templomkertbe. A templom kertjében egy fej nélküli szobor várt arra, hogy kegyes restaurátorok megjavítsák. Ezenkívül néhány díszalmafa porosodott benne, körülötte meg a városi forgalom kavargott egyre dühösebben.

A pap, évszázados hagyományoknak engedelmeskedve, egy darabig a kántornővel vigasztalódott, de aztán meglátogatta Alois anyját, aki nem volt hitbéli, egyáltalán nem is volt hite, és hosszasan gyözködte, hogy szüksége van Alois csengő hangjára, mert anélkül a hívek nem boldogulnak a szent levelekkel, elalszanak, és egyre kevesebben járnak templomba. Aloist ekkor már egy Gabo nevű atlétikaedző bővölte, becsületére legyen mondva, nem álltatta azzal, hogy valaha is világsztár lesz belőle. Mert a pap ilyesfélét mondott Alois mamájának, aki persze nem hitte el, hogy egy nagyon apró közösség néhány személyes kórusából Alois kivakarózhatna a világ nagy színpadaira. A pap valószínűleg a kántornőtől szerezte ezeket a nem valós és értéktelen információkat, miszerint Alois hangja a kerubokat is vágyakozásra ébresztené. Sokkal inkább gondolt magamagára a szerencsétlen, és tudta, hogy ez bűn.

Alois figyelmesen végighallgatta a mama beszámolóját, és úgy döntött, visszatér az anyaszentegyházhoz, mert a vágyakozás, függetlenül attól, hogy kiben ébred, megbecsülendő. Ezt követően még néhány évig mély átérzéssel énekelt a szűk karzaton, és utána gyakran üldögélt egy szál pendelyben a sekrestyében. A Megváltó már értékét megillető helyet kapott egy hatalmas olajfestményen, ahol még Mária Magdolna, no meg az úr szent Édesanyja is elfért. Igaz, ezúttal sem volt kényelmesebb a pozíció, a piktor és a történelem két gyalultatlan gerendára száműzte őt. A pap arról mesélt a bugyiban gubbasztó Aloisnak, hogy az emberiséget állandóan sokkolni kell, egyébként nem hajlandó odafigyelni semmire. Alois emlékeztette a papot arra, hogy a csillagok megfigyelése mégsem idegen az embertől, szóval lehet, hogy csak arra van szüksége, hogy távoli és elérhetetlen, de fényes célokot lebegtessenek előtte. A pap megszívlelhette, amit Alois mondott, mert hamarosan odahagyta kicsiny gyülekezetét, és megspórolt pénzéből egy igazi sztroboszkóppal ellátott diszkót nyitott a külvárosban. A hívek közül a fiatalabbak tódultak oda, mint őseik a zarándokhelyekre, jegyet vásároltak, és áhítattal itták a szeszes italokat, majd visszafogottan verekedtek, mert a pap fejét egy villanykörte olyan szögből világította, hogy úgy tetszett, glóriája van.

Alois eközben a Gabo nevű edzővel küzdött és saját magával. Gabo azt állította, hogy az ember bármire képes, ha fejben legyőzi magát. Aloist ez kicsiny nemzete futballjára emlékeztette, ezért kitartóan rohanguált és megfelelő szögben emelte a lábát, bár néhányszor rondán belerohant az akadályokba és számtalanszor lesérült. Gabo mélyen hitt Istenben, sokkal inkább, mint saját magában. A húsvéti böjt előtt megkérte Aloist, hogy segítsen ablakot mosni a lakásában, majd elvesztette a fejét, állítólag csak a napfény miatt, mely kiemelte Alois sziluettjét az ablakban. Alois Gabo testén könyökölt és a papra gondolt, meg a sekrestyére és a népek vallásaira és hiedelmeire. Gabo éhezettette magát a böjt miatt, de azért lelkesen szelte a kilométereket Alois mellett. A húsvét elmúlt, és Gabo egy üres lakásba invitálta Aloist, egy fél szelet dinnyén osztottak és Alois testsúlyáról értekeztek, mert a következő napokban Alois megmérettetésre került. A zártkörű rendezvényen a tribünben ült a pap és Alois anyja, és Gabo húga, akivel Alois alkalomadtán csókolózni szokott. Gabo minden növendékével körbeszaladta a megszabott távot és közben csúnyán káromkodott. Alois az utolsó körben átlendült a kerítésen és az egyetemi medencébe ugrott, Mladin ékesen káromkodott, aztán tapsolt és Alois először hallotta azt a szót, hogy triatlon, amikor a nagyapja biciklijén távozott.

Alois ezt követően évekig próbált megszabadulni Mladintól, Gabótól és a paptól is, aki egyre érzelmesebbé vált, Gabo húga állandóan a férfiakra beszélt, és Alois azt érezte, hogy szűk ketrechen kell tengesse életét, mint a Megváltó a pap öccsének litográfiáján, meg úgy egyáltalán. Alois sokat ivott és rákapott a cigarettára is, főleg azokat szerette, amiket a tetovált fiúk sodortak a pap diszkójában. Alois aztán világgá ment, de hiába, néha úgy érzi, szűk ketrechen tengeti életét, máskor meg kéretlenül is fényeskedik neki a világ tágassága, és csak áll a teraszon és nézi a várost, amely dühödten kavarg a völgyben és a dombokon, fényeivel helyet hasít magának, Alois cigarettára gyűjt és szeretné repülésre váltani a punnyadt éberséget, szeretne bugyiban ülni a sekrestyében, Gaboval állni a húsvétböjt fényességében és Mladinnak dacolni, fél karra feküdni, a másikkal húzni, s lábaival csak simán kalimpálni, mint holmi eltörött rugó.